

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

Directie Veiligheidsbeleid

Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.minbuza.nl

**Contactpersoon
Tessa van der Sande**

T 070-3484804
F 070-3485684
tessa-vander.sande@minbuza.nl

Datum 8 maart 2011
Betreft Beantwoording vragen van het lid El Fassed over Nederlandse
wapenexport naar Bahrein

Onze Referentie
DVB/NW-135/11

Uw Referentie
2011Z03585

Geachte Voorzitter,

Graag bied ik u hierbij de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door het lid El Fassed over Nederlandse wapenexport naar Bahrein. Deze vragen werden ingezonden op 21 februari 2011 met kenmerk 2011Z03585.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Dr. U. Rosenthal

Antwoorden van de heer Rosenthal, Minister van Buitenlandse Zaken op vragen van het lid El Fassed (GroenLinks) over Nederlandse wapenexport naar Bahrein.

Directie Veiligheidsbeleid

Onze Referentie
DVB/NW-135/11

Vraag 1

Kent u het bericht 'Bloody crackdown smashes Bahrain protesters' 1) en beelden op YouTube en via Twitter 2)

Antwoord

Ja.

Vraag 2

Klopt dat in de periode tussen 1994-1997 Nederland 35 M-113 en 25 YPR pantservoertuigen aan Bahrein heeft geëxporteerd?

Antwoord

In de jaren negentig is meermaals overtollig defensie materieel geleverd aan Bahrein. Hier behoorden ook 35 M-113 en 25 YPR-pantservoertuigen toe.

Vraag 3

Klopt het dat de Nederlandse regering de wapenexport van voornamelijk overtollig defensie- materieel destijds verantwoord vond?

Antwoord

Nederland voert alleen overtollig defensiematerieel uit als dit verantwoord wordt bevonden. Dit wordt bepaald aan de hand van een zorgvuldige toets aan acht criteria, die oorspronkelijk zijn vastgesteld door de Europese Raden van Luxemburg (1991) en Lissabon (1992), en sinds die tijd worden gehanteerd. In 2008 is de Gedragscode inzake wapenexport, waarin deze criteria lagen vastgelegd, omgezet in een juridisch bindend EU Gemeenschappelijk Standpunt. De criteria hebben onder andere betrekking op de mensenrechtensituatie, en de binnenlandse en regionale stabiliteit van het land van eindbestemming.

Vraag 4

Welke garanties heeft de regering dat door Nederland geleverd militair materieel niet wordt ingezet voor schendingen van mensenrechten?

Antwoord

De regering kan nooit de garantie krijgen dat door Nederland geleverd militair materieel niet wordt ingezet voor schendingen van mensenrechten. Om deze reden toetst Nederland zeer sterk aan het mensenrechtencriterium (criterium 2) van het EU Gemeenschappelijk Standpunt inzake wapenexport. Als een risico wordt voorzien dat de goederen worden ingezet bij eerder in het land van eindbestemming geconstateerde mensenrechtenschendingen, zullen de goederen niet worden uitgevoerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de aard van het goed, de eindgebruiker en de mensenrechtensituatie in het land van eindbestemming.

Vraag 5

Deelt u de mening dat, gezien de ontwikkelingen in het Midden-Oosten, wapenexportbeleid naar Noord-Afrika en het Midden-Oosten moet worden herzien?

Antwoord

Elke individuele aanvraag voor de export van militair materieel naar Noord-Afrika en het Midden-Oosten wordt, als altijd, zorgvuldig getoetst aan de acht criteria van het EU Gemeenschappelijk Standpunt inzake wapenexport. Bij nieuwe vergunningaanvragen voor uitvoer van militair materieel naar landen in Noord-Afrika en het Midden-Oosten, zal in het licht van de huidige ontwikkelingen worden gekeken of er een risico bestaat dat het uit te voeren materieel gebruikt zal worden voor mensenrechtenschendingen of binnenlandse onderdrukking. In veel gevallen zal dit op basis van de criteria tot een afwijzing leiden. Inmiddels is zowel in VN- als in EU-verband een wapenembargo ten aanzien van Libië afgekondigd.

Directie Veiligheidsbeleid**Onze Referentie**
DVB/NW-135/11**Vraag 6**

Kunt u deze vragen beantwoorden voorafgaand aan het algemeen overleg wapenexport op 16 maart 2011?

Ja.

- 1) Bloody crackdown smashes Bahrain protesters, msnbc.com, 17 februari 2011
- 2) YouTube: <http://www.youtube.com/watch?v=s8HWhBAHqwg> en Twitter: <http://twitpic.com/40ms0k> en <http://twitpic.com/40nonm>